

Antykorupcja

<https://antykorupcja.gov.pl/ak/aktualnosci/13508,Dwa-tysiace-sztuk-bydla-i-jeszcze-wiecej.html>
2022-12-07, 00:42

Dwa tysiące sztuk bydła i jeszcze więcej

---

24 kwietnia 2006 r. Prokurator Generalny Turkmenistanu, Gurbanbibi Atajanowa, zwana Żelazną Damą, została oskarżona o korupcję. W tym czasie Atajanowa była już właścicielką 25 domów, 36 samochodów i dwóch tysięcy sztuk bydła.

Żelazna Dama, która przez ponad dekadę pełniła funkcję Prokuratora Generalnego, pojawiła się w państwowej telewizji, przyznając się do kradzieży i przyjmowania łapówek. Na wizji błagała prezydenta Saparmurata Nijazowa o litość. Obserwatorzy zarzucili jej jednak, że sama takowej nie miała - ani podczas wydawania wyroków na politycznych oponentów, ani kiedy skazywała ludzi tylko po to, by wyłudzić pieniądze od rodzin, które były skłonne zapłacić 500 dolarów, by wydostać bliskich z więzienia. Z tego powodu była najbardziej znienawidzoną i budzącą odrazę osobą w Turkmenistanie.

Dwa tysiące sztuk
bydła i jeszcze
więcej

Kiedy, w jednym z wystąpień, publicznie oskarżyła Saparmurata Walijewa, byłego szefa państwowej firmy energetycznej Turkmenneft, chwaliła się:

„Dziś skonfiskowaliśmy 21 domów należących do Walijewa, 20

samochodów produkcji zagranicznej, znaleźliśmy 9,5 miliona dolarów w należących do niego sejfach. Dodatkowo zabezpieczyliśmy milion dolarów i 560 milionów manatów [jednostka monetarna Turkmenistanu] i sześć nielegalnych sztuk broni.”

Prokurator wsadzała do więzień dyrektorów przedsiębiorstw, przeciwników politycznych i ministrów. Kiedy role się odwróciły, telewizjowi mogli zobaczyć inną Atajanową. W rozpaczliwym apelu do społeczeństwa powiedziała:

„Jestem winna wielu rzeczy. Wszystko zostało powiedziane [chwile wcześniej nowy Prokurator Generalny - Muchammetguła Ogszukow przez 15 minut czytał akt oskarżenia]. Przyznaję się. Nic więcej nie mogę powiedzieć. Zwracam się do was, rodacy, do wszystkich pracujących. Wybaczcie mi! Przepraszam! Mam trzy córki, ale żadnego syna. Ocalcie mnie! Nie pozbawiajcie mnie wolności! Do końca życia będę żyć według waszych zasad, podążać waszą ścieżką, wykonywać uczciwą pracę. Jestem gotowa do ciężkiej pracy.”

Prokurator Muchammetguła Ogszukow pozostał nieugięty, twierdząc:

„Wiele razy naruszyła prawo. Miała wyznaczonych śledczych - czterech, pięciu - dokładnie wyselekcjonowanych, wykonujących polecenia, które nie mieszczą się w głowie.”

Atajanową oskarżono o przyjęcie milionów dolarów łapówek, a także zagarnięcie pieniędzy skonfiskowanych urzędnikom, których wtrąciła do więzienia. Łapówki zaczęła przyjmować już na początku kariery politycznej w biurze prokuratora okręgowego.

Razem z byłą panią prokurator w opałach znalazły się osoby z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Biura Prokuratora Generalnego oraz pracownicy wymiaru sprawiedliwości, których oskarżono o zмовę w celu wzbogacenia się kosztem państwa.

Gurbanbibi Atajanowa została skazana na 20 lat więzienia. Według Turkmeńskiej Inicjatywy na rzecz Praw Człowieka z siedzibą w Wiedniu, wyrok odbywała w kolonii karnej dla kobiet w północno-zachodniej części kraju. Tam, jeszcze w 2006 r., prawdopodobnie popełniła samobójstwo. Rząd Turkmenistanu odmówił wszczęcia śledztwa w sprawie domniemanej śmierci Atajanowej.

Turkmenistan jest państwem w Azji Centralnej. Do roku 1991, kiedy to uzyskał niepodległość, był republiką radziecką. W 2006 r. zajął odległe, 143. miejsce w rankingu Transparency International – Indeks Percepcji Korupcji – oceniającym poziom korupcji wśród 163 krajów. W roku 2018 uplasował się na 161. miejscu spośród 180 państw.

Źródła: heritage.org; state.gov; turkmenistan.usembassy.gov;

turkmenistan.neweurasia.net;
gundogar.org

Opublikowano w dniu 24.04.2019 r.

przez Wydział Informacji i Edukacji Antykorupcyjnej GSz CBA